

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 265.

Tredie Session.

79de Møde.

Løverdagen den 14de Februar.

(Fors.)

J. Knudsen: Det glædede mig at høre, at den ærede Rigsdagsmand fra Bogen (Jesper) ikke havde noget væsentligt at erindre mod, at Staten bidrog til at ophjælpe Heste- og Dvægavlen, ja, han vilde endogsaa gaae saavidt, at han vilde stemme for, at Statens Bidrag blev flere Tusende Rigsdaler højere, end foreslaaet er i Lovudkastet. Han udtalte navnlig til Styrke derfor, at det var en Ratterlighed at give en Præmie paa 2, 3 Rbd. for en god Hoppe. Jeg vil dog gøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at, idet Staten, som her er foreslaaet, omtrent skyder 400 Rbd. til ethvert Amt, maa man dog ogsaa stole paa og vente, at vedkommende Landbosforeninger selv ikke ville bidrage ubetydeligt. Jeg troer nemlig, at Hensigten med det Bidrag, som Staten vil udrede, for en stor Deel ogsaa maa være den, at opmuntre vedkommende Landbosforeninger og landøkonomiske Selskaber til selv at bidrage flækkeligt dertil og fremstynde nye s Dannelse (Hør!). Jeg vil endvidere tillade mig at gøre den samme ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at, selv i det Tilfælde, uagtet jeg ikke troer, at det ofte vil eksistere, at en Præmie paa 2, 3 Rbd. bliver udlovet og udbetalt til en Mand for en god Hoppe, saa er det dog ikke saa ganske uden Betydning; det er ikke altid ene og alene for Summens Skyld, at Vedkommende sætter Priis paa Præmien, men navnlig blandt de mindre Landbrugere sættes sandelig ikke saa ubetydelig Priis paa, at deres Hoppe har vundet en Præmie, selv om den er lille; det bliver altid et Slags Fortjeneste at have en Hoppe, der har vundet Præmie. Den samme ærede Rigsdagsmand

bemærkede, at der ikke kunde opvises en eneste Industrie, som er gaaet godt eller lykkedes for Staten; jeg vil nu slet ikke indlade mig paa at bedømme disse Forhold, jeg troer ogsaa, at Staten saa lidt som muligt bør besætte sig med at være Industriedrivende; men den ærede Rigsdagsmand svarede med det Samme sig selv, idet han sagde, at, saaledes som Forholdene nu vare i Danmark, vilde det dog i mange Tilfælde gaae langt anderledes med saadanne Forhold, end det forhen er gaaet (Jesper: Nei!). Forøvrigt troer jeg, uden at ville forsvare dette Princip, at Staten i mange Tilfælde maa træde til, maa være den, der begynder; Staten maa i mange Tilfælde vise de Private Veie, selv om den skulde udsætte sig for Tab i saa Henseende. Det Lovforslag, som her foreligger, støtter sig væsentligt paa en Bestænkning, som i forrige Aar blev afgivet af en saghyndig Kommission, som var nedsat for at tage under Overveielse, hvilke Foranstaltninger der kunde træffes til Huusdyr- og Dvægavlens Fremme. I et Land som Danmark, hvor Heste og Dvægavlen spiller en saa væsentlig Rolle og har en saa væsentlig Betydning, troer jeg, at Staten maa træde til for at understøtte og vejlede, og jeg finder navnlig, at den Maade, Lovforlaget opstiller, og ad hvilken Veie Staten vil virke til denne Sags Fremme, er meget hensigtsmæssig, nemlig gennem de landøkonomiske Foreninger; thi det er alene gennem de landøkonomiske Foreninger, at jeg troer, at Statens Virksomhed kan blive heldbringende og nyttig. Naar den ærede Rigsdagsmand for Bogen (Jesper) har talt Meget om det U hensigtsmæssige i, at en Stutmester eller Overbestyrer, hvad man nu vil kalde ham, skal ansættes, saa tør jeg ikke i det Hele taget ganske modsig ham i saa Henseende; men jeg troer dog, og dette vil jeg udtale, at det i det